GAZETA KRAKOWSKA

Nro 39.

Z KRAKOWA DNIA 15 MAIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d. 4 Maia.

Ukończenie Statutu Organicznego dla Rady Stanu.

Art. 28 Gdy na posiedzeniu zgromadzenia ogólnego roztrząsanym iest proiekt do urządzenia, referuiący czyta swoie przedstawienie, poczem Minister otwiera zdanie, po nim zaś członkowie zgromadzenia za otrzymanym głosem od Prezyduiącego. Skoro Prezyduiący uzna, iż materya dostatecznie iuż iest wyiaśnioną, zapyta Ministra i członkow maiacych polecone roztrząśnienie, czyli maią ieszcze iakowe postrzeżenia do uczynienia? poczem wniesie pod rozstrzygmenie zgromadzenia, czyli proiekt całkowicie, artykułami, lub rozdziałami chce mieć roztrząsanym; co gdy zgromadzenie rozwiąże, przystąpi do głosowania.

Art. 29 Zgromadzenie stanowi większością zupełną głosow. Decyzye iego, stosownie do art 75 Ustawy Konstytucyyney, ulegaią potwierdzeniu Króla, lub Namiestnika. Zgromadzenie składać się powinno naymniey z siedmu członkow, aby mogło prawnie stanowić. Maią prawo głosowania wszyscy członki ogólnego zgromadzenia wyszczególnieni w artykułach 63 i 73 Ustawy Konstytucyyney.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O sporach Juryzdykcyynych między Władzami Sądowemi i Administracyynemi.

Art. 30. Spory o Juryzdykcyą między Władzami Sądowemi i Administracyynemi rozstrzygać będzie ogólne Zgromadzenie Rady Stanu.

Art. 31. Gdy Sad rozumie, iż urząd administracyyny przywłaszczył sobie iego władzę, lub prawo, powinien ostrzedz go o tem. Rownież sobie postąpi urząd Administracyyny, gdyby podobne przywłaszczenie przez Sąd dopełnionem było.

Art. 32. Do Prezesow Kommissyy Woiewodzkich należy szczególniey uwiadomienie w przypadku sporow o jurysdykcyą.

Art. 33. Jeżeli spor o jurysdykcyą w przeciągu tygodnia od uwiadomienia załatwionym nie iest, władza nieodwołuiąca się uczyni w tey mierze przedstawienie do właściwego Ministra, załączaiąc wszelkie akta i udowodnienia mogące posłużyć ku wyia-

śnieniu kwestyi.

Art. 34. Takowe przedstawienie wraz z dołaczonemi aktami wniesie Kommissya na ogólne zgromadzenie Rady Stanu.

Art. 35. Ogólne zgromadzenie następnie odeśle przedstawienie do Kommissyi Instrukcyyney. Kommissya Instrukcyyna składać się będzie z pięciu Referendarzy pod prezydencyą Radcy Stanu, lub pierwszego z porządku Referendarza. Aby stanowić mogła, potrzebną iest przytomność naymniey trzech członkow.

Art. 36. Kommissya Instrukcyyna nietylko wchodzić powinna w rozpoznanie przesłanych sobie aktow, lecz nadto żądać może od Władz, których spor tyczy się, obszernieyszych obiaśnień. Ministrowie wydadzą tym końcem potrzebne rozkazy.

Art. 37. Ogólne zgromadzenie, w liczbie siedmiu członkow obecnych, na zdany rapport przez Kommissyą Instrukcyyną stanowi ostatecznie, uchylaiąc rozrządzenie tey Władzy, którey niewłaściwość uzna. Wyrok ogólnego zgromadzenia Rady Stanu będzie przez druk ogłoszony.

Art. 38. Na zgromadzeniu ogólnem Rady Stanu, gdy ma bydź ostatecznie postanowionem względem sporu jurysdykcyynego, zasiadać będą z głosem stanowczym Członkowie Trybunału Naywyższego maiący stopień Radcow Stanu.

ROZDZIAŁ TRZECI

O oddaniu pod Sąd Urzędnikow Administracyynych.

Art. 39. Do ogólnego zgromadzenia Rady Stanu należy wedle art. 73 Ustawy Konstytucyyney i Statutu organicznego o reprezentacyi Narodowey stanowienie względem oddawania pod Sąd urzędnikow administracyynych mianowanych przez Króla za wykroczenia w urzędzie, wyiąwszy tych, którzy Sądom Seymowym są ulegli, szczególniey zaś w przypadkach następuiących:

1. Gdy urzędnik sprzeciwia się dopełnieniu praw lub urządzeń, albo innych do sprzeciwienia się namawia.

2. Jeżeli innym Urzędnikom lub Władzom przeszkadza w sprawowaniu obowiązkow.

3. Jeżeli w pełnieniu obowiązkow da się uwieść datkiem, obietnicą, lub widokiem osobistego interessu.

4. Jeżeli przywłaszczy sobie grosz publiczny dozorowi iego powierzony.

5. Jeżeli na własną potrzebę użyie funduszow, papierow, aktow, dokumentow, urzędownie sobie powierzonych; ieżeli sobie przywłaszczy, ukryie lub usunie takowe, albo na zaniesione prawne żądanie wydania onych odmawia.

6. Jeżeli nadużyie władzy dopuszczaiąc się gwałtu, zdzierstwa, lub iakiegokolwiek nakładu.

7. Jeżeli zatraci lub zfałszuie powierzone sobie akta.

8. Jeżeli przez nadużycie władzy naruszy własność prywatną, uwięzi kogo samowolnie, lub uwięzionemu zaniesienia skargi i poszukiwania sprawiedliwości nie dopuszcza.

9. Jeżeli przez swoie niedbalstwo naraża dobro służby.

Art. 40. Minister, którego dotyczą powyższe wykroczenia, czyni w tey mierze przedstawienie ogólnemu zgromadzeniu, i składa akta i dokumenta do zarzutow ściągaiące się.

Art. 41. Wolno iest rownie prywat-

ney osobie podać ogólnemu zgromadzeniu zaskarżenie na urzędnika, bądź w przypadku wykroczenia, o które się użalać może, lub w zdarzeniach oznaczonych w art. 39, a to udowodniwszy, iż się udawał ze skargą do Kommissyi Rządowey, załączaiąc daną mu rezolucyą, albo iż daną nie była oświadczaiąc.

Art. 42. Wszelkie zaskarżenie na urzędnika podane do zgromadzenia ogólnego wyrażać powinno:

1. Imie i nazwisko, urząd i zamieszkanie skarżącego i oskarżonego.

2. Wyłożenie iasne i zwięzłe wyrażonych czynow oskarżenia.

3. Wskazanie dowodow ku poparciu każdego czynu, tudzież wyliczenie załączonych do memoryału dokumentow.

Art. 43. Zaskarżenia przez siebie odebrane odsyła zgromadzenie ogólne do Kommissyi Instrukcyyney.

Art. 44. Jeżeli Kommissya Instrukcyyna uzna skargę za niestosowną z powyższemi rozporządzeniami, winna iest przedstawić takową niestosowność ogólnemu zgromadzeniu Rady Stanu.

Art. 45. Gdy skarga uznaną będzie za formalną, Kommissya daie swoią opinią, i składa swoy rapport zgromadzeniu ogólnemu Rady Stanu.

Art. 46. Gdyby Kommissya osądziła, iż iest potrzeba obszernieyszego wywodu zdziałania indagacyi, i wybadania oskarżonego, winna zawiadomić o tem przez rapport zgromadzenie ogólne, które w tey mierze postanowi. Stawienie się przed Kommissyą osobiście, ieżeli iest rozkazanem, nastąpić powinno w przeciągu dni piętnastu od dnia zapozwu.

Art. 47. Z tem wszystkiem wolno iest Kommissyi przez pośrednictwo Ministra polecić władzy sądowey lub administracyyney, zdziałanie na mieyscu badań, i indagacyy potrzebnych. Wezwana władza składa rapport Kommissyi z załączeniem aktów.

Art. 48. Przed upłynieniem terminu wyznaczonego ku odbyciu badania, Kommissya instrukcyyna powołać może oskarżyciela, aby podał główne punkta do wyprowadzenia sprawy, Kommissya dalsze badania sama ułoży.

Art. 49. Czynienie badań, i trzymanie ich protokółu polecone będzie iednemu z członkow Kommissyi instrukcyyney. Po ukończeniu badania wolno iest innym członkom czynić inne zapytania.

Art. 50. Po takowem sprawy wyprowadzeniu Kommissya wyznacza czas oskarżonemu do przygotowania obrony. Obrona powinna bydź sporządzoną na piśmie, i złożoną przez oskarżonego, lub osobę tym końcem przez niego umocowaną.

Art. 51. Po rozważeniu obrony, lub gdy już termin dozwolony oskarżonemu upłynie, Kommissya przedstawi rzecz na ogolnem zgromadzeniu Rady Stanu.

Art. 52. Po wysłuchaniu przedstawienia, ogólne zgromadzenie roztrząsa sprawę, i onę rozstrzyga, stosownie do artykułu 37 ninieyszey ustawy.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O rapportach tyczących się położenia kraiu, i postrzeżeniach ściągaiących się do wad w urządzeniach.

Art. 53. Każdego roku, w epoce oznaczoney przez Króla, każda Kommissya rządowa poda na ogólnem zgromadzeniu Rady sprawę o postępie administracyi, uzyskanych skutkach, działaniach następ-

nych, o stanie wpływow i użyciu funduszow publicznych.

Art. 54. Powyższe zdania sprawy roztrząsane będą na zgromadzeniu ogólnem, które wyznaczy Kommissyą do ułożenia ogólnego rapportu.

Art. 55. Takowy rapport przesłany będzie Królowi, i za iego rozkazem w Senacie złożony, i na Seymie czytany, stosownie do artykułu 106 Ustawy Konstytucyyney.

Art. 56. Do pomienionego rapportu dołączy zgromadzenie ogólne postrzeżenia własne co do niedostateczności lub wad urządzeń zaprowadzonych, a to wedle postanowienia artykułu 73 Ustawy Konstytucyyney.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O działaniach przygotowawczych zgromadzenia ogolnego przed zwołaniem Seymu, tudzież przez ciąg trwania onego.

Art. 57. Proiekta do prawa, maiące bydź Seymowi podane, będą poprzednio roztrząśnione na Radzie Stanu.

Art. 58. Gdy Król postanowi wniesienie na Seym proiektu w Radzie Stanu roztrząśnionego, zgromadzenie ogólne uwiadomi o tem przez pośrednictwo Referendarza właściwą Kommissyą Seymową.

Art. 59. Gdy Kommissya Seymowa ma iakie spostrzeżenia, uda się do Kommissyi Rządowey na konferencyą, do którey przypuszczonym będzie Referendarz do pośrednictwa użyty.

Art. 60. Jeżeli Kommissya nie odstępuie od swoich postrzeżeń, i odmian żąda, Minister uwiadomia o tem ogólne zgromadzenie, które gdy potrzebę uzna, wezwie Kommissyą, aby należała do roztrząsania.

Art. 61. Zgromadzenie ogólne stanowi ostatecznie względem wygotowanego proiektu do prawa, i podaie go Królowi. Król gdy te przyzwoitem bydź uzna, odsyła proiekt przez pośrednictwo Rady Stanu pod rozwagę Izb Seymowych.

Dan w pałacu naszym Królewskim w Warszawie dnia 19 Listopada / 1 Grudnia 1815 roku.

(pod.) *ALEXANDER.*
przez Cesarza i Króla
(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(pod.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z oryginałem:
Radzca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem:
Minister Sprawiedliwości
Wawrzecki.

Dzień ogłoszenia d. 5 Maia 1816 r.

Z Berlina d. 5 Maia.

Wczoray o godzinie 6 wieczorem mieliśmy szczęście powitać tu N. Królową Niderlandow (siostrę naszego Monarchy), która przybyła z Potsdamu, gdzie d. 3 ziechała. Wysiadła do pałacu pod Lipami i zabawi tu czas iaki.

Z Paryża d. 26 *Kwietnia.*

Sprawa względem ucieczki Lavaletta ciągnęła się d. 23, a ukończoną d. 24 b. m. została. Posiedzenie sądu d. 23 rozpoczęło się o godzinie 11. Po ukończonem słuchaniu świadkow zabrał głos Jeneralny adwokat Hua. Wymawiał Panią Lavalette, iż starała się uwolnić swoiego męża, ale zarzucał iey, iż wciągnęła do kary godnego tego postępku inne osoby,

Krotko mowiąc o innych obwinionych, przystąpił do 3 Anglikow. " Dla czegoż (rzekł) siedzą tu na ławce obwinionych? Czemże się uniewinnią? Miłością ludzkości! Tak powszechny dowod nie iest żadnym dowodem, gdyż upoważniałby do wszystkich zbrodni. Cudzoziemcy ci mieli w obrzydzeniu nasze ustawy; przeciwna im była nasza spokoyność; w nieprzyiacielskich swoich zamiarach na mieysce teraźnieyszego naszego rządu, od którego szczęście Francyi zawisło, chcieli zaprowadzić rewolucyyne zaburzenia, do czego plan wywiezienia Lavaletta był tylko pierwszym krokiem. Dowodzą tego ich listy i wyznania.„ — (Tu przebiegł mowca te dowody i sądził ich bydź winnemi. Przy wspomnieniu Wilsona i Bruce, stanął ostatni i ukłonił się szydersko.) Mowa P. Hua trwała do godziny 5 popołudniu, o którym czasie zakończyło się posiedzenie sądu. D. 24 zaczęło się o godzinie w pół do 11tey przed południem. P. Dupin obrońca 3 Anglikow odebrał pozwolenie mowienia. " Co się tycze (rzekł) głownego zarzutu moim klientom, ten iuż sam sąd usunął. Obwinionemi byli, iakoby chcieli systema polityczne wszystkich kraiow obalić. Zycie ich nie podpada iuż wprawdzie niebezpieczeństwu, ale honor ich nie iest ocalony. Moia obrona ma nie tylko za cel skrocić ich więzienie, ale i ich familiom, ich imieniowi, ich do tey sprawy wmieszanemu narodowi, a nadewszystko im samym przywrocić sławę, którą im odięto. Od kogoż powzięto wiadomośc o tem wszystkiem, co im zarzucaią? Od nich samych, z listow do zaufanego przyiaciela (Lorda Grey). Stawieni są przed sąd, i powtorzyli co zaraz w początkach oświadczyli: iż nie iest ich zwyczaiem zdradzać zaufanie i przyiaźń. Mowiąc tu za moiemi klientami, przekonany iestem, iż Anglik znaydzie tu rownie gorliwych i życzliwych przyiacioł, iakby ich w Anglii znalazł. (Tu słyszeć się dały oklaski, które Prezes temi słowy naganił: " W teatrze się przyklaskuie; ale tu należy milczenie zachować.) — Mowca opisał tu charakter i historyą wszystkich 3 swoich klientow, a naydłużey zastanowił się nad Wilsonem. Mowił o 8 iego orderach, o iego wyprawach we Włoszech, Egipcie, Hiszpanii, gdzie był przez Neja pobitym i poznał go, w Polszcze, Rossyi, Niemczech; czytał pisane do niego listy od Cesarza Rossyyskiego, Króla Pruskiego, Cesarza Austryackiego (któremu w Villers en Couchée przy Cambray w roku 1794 wolność i życie ocalił;) przywiodł nadto, iż naystarszy syn Wilsona powiozł z innemi Anglikami Bonapartego na wyspę S. Heleny, i zarzucił ważne pytanie: czyli taki człowiek może się nazwać buntownikiem, Bonapartystą? Nakoniec roztrząsnął winę oskarżonych, i dowodził, że nie było żadnego spisku, ale iedynie miłość ludzkości; że ucieczka Lavaletta nie pociągała żadnych za sobą skutkow, ale iedynie ratowała iego życie, &c. Zakończył obronę swoią wyrazami sławnego Kanclerza Daguesseau: " Cudzoziemcy znayduią we Francyi opiekę i osoby są ich świętemi, skoro się do sprawiedliwości Króla odwołuią.„ — Po obrońcy Dupin, mowił Wilson, i ściągnął na siebie powszechną uwagę. Z mowy iego, która iest wzorem iasności, powagi i umiarkowaney wymowy, i tem więcey zachwycaiącą, że powiedziana była przez cudzoziemca w obcym dla niego ięzyku, kładziemy tu treść. Wilson prosi o prze-

baczenie niewiadomości ięzyka, w którym mowi. Nie znaiąc ustaw Francuzkich, powierzył się zupełnie z swemi przyiacıołmi swoiemu obrońcy, któremu dziękuie za iego gorliwość i wywod sprawy. Wszelako uznaie bydź potrzebą obiaśnić niektóre wyrazy mowy P. Dupin. Lubo pierwsze ich obwinienie wymierzone było przeciw ich życiu i honorowi, nie wzywali iednak ani polityki gabinetow, ani łaski Króla Francuzkiego; ale w niewinności swoiey oczekiwali bezstronnego wyroku. Do ich oskarżenia wmieszano wiele obcych rzeczy; wystawiono go (Wilsona) iako nieprzyiaciela wszystkich rządow, ponieważ w zaufanych listach pod świętą pieczęcią taiemnicy dozwolił sobie niektórych uwag, i spotwarzono go w oczach Europy. Urodzony w wolnym kraiu i wychowany z prawem wolno myślenia i mysli swoich udzielania, użył na piśmie i ustnie tego prawa. Kocha ludzi i wolność, nie rewolucyyną, ale Angielską, i w tem czuciu rozpuścił swe pioro. Znaleziono wprawdzie w listach iego wiadomości, anekdoty, przepowiedzenia, lecz te nie były przeznaczone do wyyścia na widok publiczny, napisane bowiem tylko były dla przyiaciela, który nie byłby ich nikomu udzielił. Swiętość iego polityki kładzie na niego obowiązek nie mięszania się do wewnętrznych spraw obcych rządow. Zdawało mu się wprawdzie postrzegać na politycznym widokręgu Europeyskim nowe burze; zdawało mu się widzieć ślady nieukontentowania we Francyi, które sądził bydź powszechnem; ale nic więcey nie uczynił, iak tylko znaki te opisał. Ubolewał nad cierpieniami ludow, pragnąłby każdego człowieka wolnym, każdy kray niepodległym widzieć; lecz nie wynurzył tych myśli w celu buntu. (Tu rozszerzył się nad miłością do swey oyczyzny, powtorzył, iż Anglika nie należy zwyczaynym łokciem mierzyć, i tak daley mowił:) " W przeiętych listach szukano przeciw mnie zbrodni; lecz samo odpieczętowanie obcych listow iest iuż zbrodnią; więc za pomocą zbrodni chciano odkryć zbrodnią. Uwagę tę uczyniłem tylko dla zastanowienia się sędziow. Co się tycze ucieczki P. Lavalette, iest iuż rzecz wyiaśniona; dodac tylko mam moie do tego powody. Nie znałem go, ani iego żony; ale wyprowadzenie go z więzienia, odwaga iego żony i romansowy ten postępek żywo mnie dotknęły; a gdy ieszcze odwołał się do naszey miłości ludzkości, do osobistego naszego charakteru i do wspaniałomyślności Angielskiey, iakże mogłem mu odmowić pomocy? Uczynilibyśmy to dla każdego nieznanego, dla naynikczemnieyszego człowieka, dla naszego nawet nieprzyiaciela. Postąpiłem może przeciw roztropności; lecz poszedłem za głosem serca i cieszę się z tego. Ci sami ludzie, którzy nas dziś spotwarzaią i potępiaią, nie wchodząc w nasze pobudki i okoliczności, nazwaliby nas tchorzami i zakamieniałego serca ludźmi, gdybyśmy Lavalettowi odmowili byli pomocy i wystawili go na nieochybną śmierć. Jego przyiaciele połączyliby byli swoie zarzuty z zarzutami naszych nieprzyiacioł; i tak wystawieni na słuszną wzgardę świata, pożerani własną hańbą, zasługuiąc na śmierć, którą nam poźniey grożono, prowadzilibyśmy ochydą napiątnowane życie.,, (Na końcu tey mowy słyszeć się znowu dały oklaski. Prezes zawołał żandarmow, aby aresztowali przerywaiących spokoyność. Natychmiast się uciszono.) — Hutchinson

oświadczył, iż niema nic do dodania; ale Bruce zabrał głos. Zalił się szczególniey na zarzut, który Jeneralny prokurator poważył się 3 Anglikom uczynić, (Prezes zganił ten wyraz iako nieprzystoyny) że zrobili spisek przeciw spokoyności Europy i starali się podburzyć mieszkańcow Francuzkich przeciw władzy Królewskiey. Oświadczył, iż tego co uczynił, bynaymniey nie żałuie, i że zgadza się z zdaniem Lafontaina: "Na tym świecie powinien ieden drugiego wspierać, wszyscy powinni sobie dopomagać; taki iest przepis natury.,, — O godzinie w pół do szostey oddalili się sędziowie do sali naradzeń, a o 6tey powrocili i ogłoszony został wyrok, mocą którego Stroż Eberle na dwuletnie, Anglicy Hutchinson, Bruce i Wilson na trzech miesięczne więzienie (naymnieysza kara podług §§. 240 i 248 kodexu kryminalnego) i zapłacenie kosztow sprawy skazanemi zostali. Reszta obwinionych osob uwolniona została. — Tego wieczora o godzinie 7 przeprowadzono rzeczonych Anglikow z Conciergerie do więzienia la Force.

Od d. 23 przeieżdza się znowu Król powrociwszy do zdrowia. Tegoż dnia oddali mu zagraniczni posłowie swoie uszanowanie.

Goniec przywiozł tu z Neapolu doniesienie, iż d. 19 b. m. Królewicz Neapolitański Leopold zaślubi w imieniu Xcia Berry Xiężniczkę Karolinę. W ośm dni potem uda się taż Xiężniczka wodą do Marssylii, a około 10 Maia będzie w Fontainebleau. P. Narbonne-Pellet, poseł Francuzki przy dworze Neapolitańskim, wyniesiony został od Króla Neapolitańskiego na godność Xiążęcą. — Xżęta Havre i Lewis udadzą się przeciw Xiężniczce Karolinie do Marssylli, dokąd idzie także mnostwo powozow.

Król nakazał arcybiskupom i biskupom, aby w d. 3 Maia kazali w wszystkich kościołach odprawić nabożeństwo za szczęśliwy powrot Króla do stolicy w roku przeszłym.

Odkryte tu zostało nowe tayne towarzystwo, którego członki noszą pierścienie z napisem: "Nieśmiertelny,, i z obliczem Bonapartego.

Xże Talleyrand, który do Valençay wyiechał, odsunął się zupełnie od spraw rządowych i iest u Króla w niełasce.

X. Pradt, którego tu nazywaią arcybiskupem na połowie żołdu, i Dwor Hiszpański mocno się na niego żali, oddala się także do Auvergne, mieysca swoiego urodzenia.

Jutro rozpocznie się sprawa Jen. Cambronne, który powrocił z Bonapartem do Francyi i pod Waterloo był raniony.

Były Hiszpański Jen. Mina i Hr. Toreno, członek stanow Hiszpańskich zostali w Paryżu poymanemi. Ostatni iest szwagrem Jen. Porlier, który iako buntownik przeciw swoiemu Monarsze na śmierć skazany został.

Z Londynu d. 26 Kwietnia.

P. Douglas wniosł do izby niższey prożbę w Dumfries od 640 mieszkańcow podpisaną, o wdanie się parlamentu za 70 przeszło Anglikami, którzy w Kartagenie przytrzymanemi, potem do Hiszpanii odesłanemi zostali. Lord Castlereagh oświadczył, iż rząd przedsięwziął już w tey mierze kroki, które zapewne skutkować będą.

Lord Cavendish wniosł adress do Xcia Rejenta o zmnieyszenie woyska i za-

prowadzenie większey oszczędności. Lecz większością głosow wniosek ten odrzucony został.

Lord Castlereagh wniosł nowy bil względem cudzoziemcow. Korona (rzekł) posiada wprawdzie prawo oddalenia z kraiu cudzoziemcow, kiedy są podeyrzanemi o niebezpieczne zamachy przeciw kraiowi; lecz od czasow Pitta było zwyczaiem żądać zatwierdzenia tego prawa od parlamentu, i to iest celem ninieyszego bilu. W Anglii znayduie się teraz do 20,000 cudzoziemcow. Po nieiakich sporach zezwolono na wniesienie powyższego bilu.

Xże Wellington iest w krotce w Londynie spodziewany.

Lord Exmouth zawarł w Algierze umowę dla Anglii bez naymnieyszey pieniężney opłaty.

Xże Koburgski przybył w poniedziałek do Windsoru dla oddania Królowey swoiego uszanowania. Jadł z swoią narzeczoną u Królowey obiad, i dotąd tam bawi. D. 2 Maia zaślubi ich w pałacu Xcia Rejenta Arcybiskup Kantorberski, poczem udadzą się do wieyskiego mieszkania Xcia Jorku w Oatland.

Xże Orleanu rozmawiał długo z Xciem Rejentem.

Dziekani w Hiszpanii upoważnionemi zostali roztrząsać wszystkie sztuki teatralne pierwey niżeli będą grane.

Rada miasta Londynu zbierze się we czwartek, dla ułożenia prożby do Xcia Rejenta o przystąpienie do związku Chrześciańskiego, który zawarty niedawno został między NN. Cesarzami Rossyyskim i Austryackim, i Królem Pruskim.

Adm. Malcolm odpłynał z swoią małżonką na okręcie New-Castle z Portsmutu do wyspy S. Heleny. Natymże okręcie popłynęli Hr. Balmin i Marg. Montchenu, kommissarze Rossyyski i Francuzki. Austryacki kommissarz Baron Stürmer popłynął tamże na okręcie Orest.

Z Nowegoiorku piszą, iż nieiaki Boxley chciał wzniecić rokosz pomiędzy Murzynami. Biały ptaszek, który usiadł mu na ramieniu, poddał mu tę myśl; lecz nie miano względu na natchnienie ptaszka, ale zaraz kilkunastu Murzynow obwieszono.

Królewicz Xże Kentu wyieżdża w krotce do Niderlandow, gdzie kilka lat ma bawić.

Wczoray przybyły do Plimutu dwa okręty z Chin, które spoczęły pod wyspą S. Heleny. Bonaparte znaydował się zdrowy i na wyspie była zupełna spokoyność. Zatargi między rządem Chińskim i kantorem Angielskim w Kantowie zagodzone zostały.

Lavalette miał d. 14 Marca na brygu Eugeniusz przybydź do Wasingtonu.

Z Bruxelli d. 17 Kwietnia.

Dziś rano przybył tu Xże Wellington z Hagi. Uda się ztąd do głowney kwatery do Cambray, a ztamtąd do Paryża. Nim z Hagi wyiechał zwiedził także kanał Katwicki, i miasto Leydę i tamteyszą szkołę głowną. Mowię, iż zapowiedziany popis woyska odłożony został do lata. Woyska prawego skrzydła zmienić maią swoie stanowiska, w celu ulżenia niektórem powiatom, które przez długie stanie woysk wycieńczone z żywności zostały.

Cambaceres poiechał z Bruxelli do Amsterdamu, gdzie zamyśla osiąść. W krótce oczekuiemy surowych rozkazow przeciw wygnańcom Francuzkim.

DODATEK

DO Nro 39.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 15. MAIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d: 2 Maia.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c. &c. &c,
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Nim ogólne stałe urządzenie względem Zydow zaprowadzone będzie, stanowiemy:

Art. 1. Wolność szynkowania żydom tak w miastach iako i po wsiach, stosownie do zasad i ograniczeń Uchwałą byłey Rady Naywyższey Xięstwa Warszawskiego pod dniem 24 Kwietnia 1815 roku przepisanych, na rok ieden, to iest, od dnia 1 Lipca r. b. do dnia tegoż 1817 r. przedłużamy.

Art. 2. Zaden iednak żyd szynkować nie będzie mocen, poki konsensu nie otrzyma. Oznaczona podług zasad wyżey wspomnioney uchwały ilość opłaty konsensowego podwyższamy na ten rok o dwie trzecie części, to iest, który płacił dawniey konsensowego zł. 30, ten zapłaci teraz zł. 50, i tak następnie.

Art. 3. Od dnia 1 Lipca r. b. naypoźniey do dnia 1 Października t. r. przepisane konsensa wykupione bydź maią; przypadaiąca zaś od nich, na mocy powyższego artykułu, opłata, przy odbieraniu konsensow uiszczaną bydź powinna.

Art. 4 Gdyby żyd nie opłaciwszy konsensu szynkował trunki po 1wszym Października r. b. nietylko on z szynku niezwłocznie wyrzuconym bydź ma, ale nadto właściciel, który mu bez konsensu szynkować dozwolił, do opłacania podwoynego konsensu za żyda drogą exekucyi znaglonym będzie.

Art. 5. Po upłynionym terminie ostatecznym 1 Paźdz. oprocz odpowiedzialności powyżey rzeczoney właściciela, Podprefekt za niedopilnowanie, Prezydent, Burmistrz, i Woyt za cierpienie żyda szynkuiącego, a niemaiącego konsensu, karze potroyney opłaty konsensowego podpadnie, gdy takowy żyd w obrębie ich urzędowania dostrzeżonym zostanie.

Art. 6. Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyom rządowym spraw wewn. i Policyi, oraz Przychodow i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 4go Maia 1816 r.

(Pod.) *Zaiączek.*

(Podp.) Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu
Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekr: Stanu, Jen: Bry:
(Podpis:) *Kossecki.*

Zgodno z kopiią urzędową, Aug: *Karski S. I.*

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewiczowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 29 Kwietnia 1816.

Przeniesiony zostaie.

Wieździe: Były Adjutant polowy przy Jen. Bryg. Łubieńskim, Kapitan Całkowski, na Adjutanta polowego przy Jen. Brygady Klickim.

Umieszczony zostaie.

Na reformie: Z służby Francuzkiey Podporucznik Józef Piotrowski.

Otrzymuią żądane dymissye

Dla słabości zdrowia.

Z piechoty: Z pułku 5go piechoty liniiowey Podporucznik Karol Sokolnicki.

Wykreślony z Kontrol na mocy Rozkazu dziennego z dnia 29go Sierpnia 1815. Porucznik Giedroyć Jurewicz z pułku 5go piechoty liniiowey, z pozwoleniem noszenia munduru, po usprawiedliwieniu przyczyn niestawienia się w pułku.

Dla interessow familiynych.

Będący na reformie Kapitan Felix Terlecki, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymuie pozwolenie noszenia munduru.

Z piechoty: Uwolniony od służby Rozkazem dziennym z dnia 13go Kwietnia r. b. Kapitan Kmita, z pułku 5go piech: liniiowey.

Wykreślony zostaie z Kontrol.

Z jazdy: Z pułku 1go Ułanow Kapitan Zbyszewski, zmarły w dniu 1 tym b. m.

Od brzegow Menu d. 28 Kwietnia.

N. Cesarz Rossyyski mianował sprawuiącym swoie interessa przy Dworze Drezdeńskim Bar. Krüdener.

Marszałek Soult żyie bardzo skromnie z swoią familiią w Düsseldorfie.

Oprocz 3 pułkow, które na mocy kapitulacyi Szwaycarya daie na żołd Francuzki, umawia się ieszcze poseł Francuzki Talleyrand o ieden pułk do gwardyi i i dwa liniiowe.

Przy ucieczce Króla w d. 20 Marca r. zeszłego z Paryża zaległo mnostwo listow i pakietow na poczcie Paryzkiey, o których potem zapomniano. Teraźnieyszy dyrektor poczty postrzegłszy ie, rozkazał one poodsełać. Odesłanie to nastąpiło przypadkiem znowu w d 20 Marca. I tak mnostwo listow pisanych w d. 20 Marca roku 1815, a nawet w niektórych z pospiechu był rok opuszczony, przybyło w tymże czasie roku 1816 do departamentow, i doniesione w nich w roku przeszłym zdarzenie o wyieździe Króla z Paryża i przybyciu Napoleona wzięto za zdarzenie tego roku. Wiele osob uwierzyło temu zdarzeniu, i kilkanaście gmin wywiesiły trzech kolorowe chorągwie, przez co poznano przyiacioł i nieprzyiacioł teraznieyszego rządu.

Miasto Tryest wystawia Monarsze swoiemu pomnik, na który złożono już 20,000 zł. r.

W Strazburgu wrzucono przy okrzykach: Niech żyie Król! spizowy posąg Bonapartego do pieca ludwisarni.

W Stutgardzie ogłoszono ieszcze na sprzedarz 687 karatow dyamentow, które nie były na pierwszey aukcyi sprzedane.

Bawarska brygada Jen. Habermana, która obiąć ma Landau i ustąpione Bawaryi przez Austryą na lewym brzegu Renu kraie, przeprawiła się wczoray pod Oppenheim za Ren.

Koadiutor Wessenberg, brat Austryackiego pełnomocnika do rozgraniczeń w Frankforcie, znayduie się od kilku dni w tem mieście i przeznaczony iest, iak mowią, iako pełnomocnik do spraw kościoła Katolickiego przy seymie ligi Niemieckiey.

Z Włoch d. 22 Kwietnia.

D. 20 b. m. N. Marya Ludwika wiechała uroczyście przy radosnych okrzykach do stolicy Xęstw swoich Parmy. Dzień ten oznaczyła dobrodzieystwam: naprzod kazała dla ubogich miasta wypłacić 6000 fr. potem wszystkie zastawy nie przenoszące 2 1/2 fr. z banku pożyczalnego bezpłatnie właścicielom wydać.

Dnia 13 i 14 Maia 1816
Cena zboż rożne o gatunku na Targu w Krakowie sprzedowanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr
Pszenicy	20 —	18 —	17 —	16 —
— Zyta	17 —	16 —	15 15	15 —
— Jęczmienia	14 —	13 —	12 —	11 —
— Owsa	9 15	9 —	8 24	8 15
— Jagieł	42 —	40 —	38 —	36 —
— Grochu	18 —	17 —	16 —	15 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

DONIESIENIA.

Z strony Senatu Rządzącego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu podaie się do publiczney wiadomości, iż w dniu 25 b. m. o godzinie 10 z rana w Domu pod Nr. 180 na ulicy Grodzkiey w Wydziale dochodow publicznych w przytomnosci JW. Senatora Linowskiego odbędzie się Licytacya Dzierżawy Wsi narodowey Rakowice, w bliskosci Miasta Krakowa leżacey. Dzierżawa ta początek weźmie od d. 1 Czerwca r. b. a ukończy się w dniu ostatnim Maia roku 1817. Gdyby iednak w tym pierwszym roku pomiar i podział gruntow nie nastąpił, tedy rzeczona Dzierżawa na rok drugi, a następnie w podobnym przypadku i na trzeci przedłużona zostanie. Ceną fiskalną iest ta sama kwota, za którą poprzedniemu Dzierżawcy Dobra te wypuszczone były, a to po odtrąceniu procentow z Młyna od Dzierżawy ninieyszey wyiętego, wynosi rocznie złp. 8500. O innych kondycyach, iako i o wyciągu intraty, wiadomosć w mieyscu wyżey do Licytacyi przeznaczonem zasiągnętą bydź może. Życzący sobie przeto takowey Dzierżawy zechcą w terminie zaopatrzeni w Vadia 10tey części ceny fiskalney wyrownywaiące do attentowania Licytacyi przybydź. — W Krakowie d. 10 Maia 1816.

Wodzicki P. S.
Mieroszewski Sekr. Jen. Sen.
Wolff B. S. D.

LOSSY LOTTERYI CZERNOWITZ w CZECHACH i SUSSENBRUN przy WIEDNIU, Których ciągnienie, pierwszey według iuż wydanych Planow dnia 17 i 27 przyszłego mca Czerwca r. b. niechybnie nastąpi, do konca b. m. Maia dostać ieszcze można, w Handlu niżey podpisanego tu w Krakowie Nr. 33 w ulicy Grodzkiey.

Frühich.

Kocz familiyny na 4 osoby nowy, teraźnieyszego fasonu landarowa robota, ze wszystkiemi do tegoż przynależytemi rekwizytami, iest do sprzedania przy ulicy S. Jana pod Nr. 485.

Niżey podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż wskutek Rezolucyi Wyg. Tryb. Cyw. Iwszey Inst. Deptu Krak pod dniem 4 b. m. i r. do Liczby 1237 zapadłey, ruch mości po ś. p. W. Soterze Darowskim pozostałe; jako to: suknie bielizna, meble, sprzęty domowe, szkło, Książki, pow zy, ubiór na konie i t. p. w dniu 28 i następnych Maja r. b. 1816 o godzinie 9tey z rana i 3ciey po południu przez publiczną licytacyą w kamienicy przy Ulicy Wiślney pod N. 308 stoiącey za gotowe srebrne pieniądze sprzedawane będą. Dan w Krakowie d. 9 Maja 1816 roku.

Antoni ozał wicz, Not. Pub. Dep Krak.

Prefekt Departamentu Krakowskie o, w dniu 17 b. m. i r. o godzinie 9 rano w Biórach Prefektą przed delegowana do tego Kommissyą odbywać się będzie licytacya spławu effektow po zwiniętych szpitalach woyskowych z Krakowa do Warszawy. Chcacy takowey podiać się zaopatrzeni w wadium stawić się racza w d u i godzinie powyżey wmiankowanych, gdzie o warunkach przyzwojcie uwiadomieni zostaną, któby zaś takowe wcześniey chciał sobie mieć odczytane, znaydzie ie tak w Biórze Prefekta iako też w mieszkaniu W. Zdziarskiego delegowanego Kommissarza pod Nr. 100 zamieszkałego na Zamku. W Krakowie d. 13 Maia 1816 roku.

Wielogłowski, Z. P.
Stokowski, Z. S. J.
Zdziarski, Kommissarz delegowany.

Dnia 29 Maia r. b. o godzinie 2giey popołudniu Propinacya Wodki Mieyska Zarecka na Folwarku Zareckim naywięcey daiacemu za gotową srebrną Courant monetę w roczną arendowną possessya przez publiczna Licytacją wypuszczoną zostanie. — Każdy zatem chęć licytowania teyże Propinacyi maiacy, opatrzony w vadium 1000 złp. przed Licytacyą maiące bydź złożone, w terminie i mieyscu powyżey wzmiankowanem stawić się zechce, gdzie o innych warunkach Licytacyi uwiadomionym zostanie. — Dan w Zarkach d. 30 Kwietnia 1816.

Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.

Pewny Obywatel w Królestwie Polskiem powiecie Miechowskim, wieś swoią maiący, potrzebuie od S. Jana r. b. Człowieka statecznego nie żonatego; aby posiadaiac dowody naylepszych obyczaiow, był usposobiony do utrzymania w porządku interessow politycznych, ze stosunkow tak z władzą Rządową iako też urzędowaniem woyta mieyscowego, wypływaiacych.

Chc cy się pod ać wspomnioney funkcyi, zechce się udać (w celu zawarcia ugody) do Właściciela kamienicy w Krakowie na S. Jana ulicy pod Nrem 463.

Dwie wsi Szlacheckie, mila od Lelowa, tyleż od Zarek, w grontach rozległych, ludności znaczney, 20 okładem pułrolnikow maiacych, procz zagrodnikow i chałupnikow, z lasami do 1000 morgow maiacemi, i w mieyscu pokupnym na sprzedaż drzewa, łąkami grontowemi dostatecznemi, pastwiskami znacznemi; a szczególniey dla owiec, sa do sprzedania, życzacy sobie nabycia, uda się pod Krzysztofory do Handlu W W. W clow, a dostatecznie o kondycyiach uwiadomionym zostanie.

Dnia 26 Maia 1816 r. o godzinie 9 ranney we Dworze wsi Radzanowa w Powiecie Stopnickim Departamencie Krakowskim położoney, Prowenta teyże wsi Radzanowa z przyległością Kawczyce w trzech letnia arędowna Possessyą z dniem 16 Lipca 1816 r. zaczynaiaca się przez publiczna licyt cya puszczone będa. — Chęć zadzierżawienia takowych Prowentow maiacy, zaopatrzą się w Vadium Zł. Pol. 000 — Warunki licytacyi można każdego czasu u podpisanego Komornika w Krakowie przy ulicy Swieckiey pod L. 347 mieszkaiacego, a nawet przy samym Akcie licytacyi czytać.

W Krakowie dnia 28o Maia 1816 r

Jan Nep. Frankl, Komornik T. C. P. I. D. K.

Exekutorowie testamentu z marłego d. 12 Grudnia 1815 r. Ignacego Szczurowskiego Sekretarza byłey Rady Ministrow X. W. wzywaia Siostrzenicę tegoż Eleonorę Czaplicką, ażeby o sobie i o mieyscu pobytu swoiego doniosła do Warszawy pod Adressem: Do Redaktora gazety Warszawskiey.